

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Войнівська сільська рада
Олександрійського району
Кіровоградської області**

вул. Центральна, 119, с. Войнівка,
Олександрійський район,
Кіровоградська область, 28021

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Войнівської сільської ради Олександрійського району Кіровоградської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Войнівської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект) і документи, що надані до нього листом Войнівської сільської ради від 29.05.2017 № 116.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Войнівської сільської ради з питань планування, бюджету та фінансів щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до Проекту (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом на території Войнівської сільської ради передбачається встановити місцеві податки і збори на 2018 рік, а саме: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, плата за землю, єдиний податок, акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 Податкового кодексу України (далі - ПКУ) місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Встановлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

Разом з тим, підпунктом 1.2. пункту 1 Проекту зазначено, що на території Войнівської сільської ради встановлюється акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Норми щодо сплати такого податку встановлені пунктом 4 Проекту «Акцизний податок з роздрібної реалізації підакцизних товарів».

Відповідно до пункту 9.1. статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з підпунктом 215.3.10 пункту 215.2 статті 215 ПКУ, акцизний податок для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПКУ, становить 5 відсотків.

Пунктом 12.3. статті 12. ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.

Таким чином, встановлення акцизного податку рішенням сільської ради, що є загальнодержавним податком та встановлюється ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Виходячи з вищезазначеного, діючим законодавством не передбачено у органів місцевого самоврядування повноважень щодо встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Отже, підпункт 1.2 пункту 1 та пункт 4 Проекту пропонуємо виключити.

Згідно з вимогами підпункту 12.3.2. пункту 12.3. статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів **обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи,** визначенні статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Разом з тим, в Проекті при встановленні земельного податку (пункт 2.3. Проекту), єдиного податку (пункт 3) визначено не всі необхідні елементи.

Пропонуємо привести зазначені пункти Проекту у відповідність до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначені статтею 7 ПКУ.

Пунктом 2.3. Проекту встановлюється плата за землю.

Відповідно до підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Враховуючи, що пунктом 2.3. Проекту встановлюються ставки земельного податку (згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем, пунктом 288.5 цієї статті визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати) пропонуємо викласти назву пункту 2.3 у наступному вигляді: «Земельний податок».

Таблицею 1 пункту 2.3 Проекту встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено. Ставка податку визначається відповідно до категорії земельної ділянки та оформлення документів на право власності. При цьому ставки податку для тих, хто оформив документи на право власності, і тих, хто не оформив такі документи, є різними.

Частиною 9 статті 79¹ Земельного кодексу України встановлено, що земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не регулюються розміри ставок земельного податку залежно від оформлення документів на земельні ділянки.

Таблицею пункту 2.3 Проекту також встановлюються ставки земельного податку для земель комерційного призначення.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено земель «комерційного призначення».

Пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Таким чином, Проект потребує доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Одночасно зазначаємо, що аналіз регуляторного впливу до Проекту (далі - АРВ) не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу

впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

Згідно з вимогами пункту 4 Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які проблема справляє вплив, а також обґрунтувати, чому вона не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Натомість, у розділі I АРВ не визначено проблеми з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності - обґрунтованій необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділ III АРВ в описі розробник має визначити всі прийнятні альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Натомість, у вказаному розділі при визначенні альтернативних способів досягнення цілей розробник обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них. Не наведено й розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають внаслідок застосування будь-якої із запропонованих альтернатив, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу вирішення існуючої проблеми.

Разом з тим, в описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» зазначено, що у разі не встановлення рішенням органу місцевого самоврядування місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, розробником не враховану усі складові Альтернативи 1, а при визначенні оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання кожної альтернативи не наведено жодних цифрових показників, що не дає можливість оцінити досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Крім того, у таблиці розділу III АРВ «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» вказано, що зазначене регулювання поширюється на 32 суб'єктів господарювання, в тому числі: 30 малих та 2 мікропідприємства.

Відповідно до таблиці «Надходження по місцевим податкам та зборам» у 2018 році до місцевого бюджету планується залучити:

податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 2000 тис.грн.

земельний податок – 600,2 тис.грн.

єдиний податок – 1350,0 тис.грн.

Враховуючи, що під дію акта на території Войнівської сільської ради підпадає 32 суб'єкта малого та мікропідприємництва (платники єдиного податку I та II груп), то кожен суб'єкт щомісяця буде сплачувати в середньому 3515,63 грн. єдиного податку.

Але, максимальна сума єдиного податку, що може сплачуватися платниками другої групи спрощеної системи оподаткування (за максимальними ставками відповідно до ПКУ) складає 640,00 грн.

Загальна сума сплати податків суб'єктами господарювання у 2018 році складе 12 735,2 тис.грн., що в середньому на 32 суб'єктів підприємництва дорівнює 33 164,58 грн. в місяць, що є доволі великою сумою для суб'єктів малого та мікропідприємництва Войнівської сільської ради та може потребувати впровадження корегуючи заходів.

Таблицею розділу VII АРВ, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акту поширюється на 32 суб'єкта господарювання, при цьому щоквартальні надходження до бюджету складають 337,5 тис.грн. або 1350 тис.грн. на рік.

Водночас, у таблиці розділу 3 Тесту малого підприємництва (М-тесту) «прямі» витрати розраховано для 32 суб'єкта господарювання і складають сумарно 1350 тис.грн. При цьому, відсутній числовий показник сплати податку на одного суб'єкта малого та мікропідприємництва.

Таким чином, числові показники таблиць АРВ (з М-тестом) не узгоджуються між собою, та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання.

В розділі 3 Тесту малого підприємництва також не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, якими можуть бути:

- процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) - витрати часу визначаються під час проведення консультацій;
- процедури організації виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності) - витрати часу визначаються під час проведення консультацій.

Таким чином, розробником не доведено забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір найбільш оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей; об'єктивно не оцінено, наскільки обраний спосіб буде ефективним для вирішення проблем.

Також в АРВ відсутні обґрунтування запропонованих проектом рішень розмірів ставок місцевих податків (наприклад, з врахуванням платоспроможності суб'єктів господарювання), а також алгоритм їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Зазначене вище не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Вищевказане не узгоджується з вимогами статті 4 Закону щодо забезпечення дотримання таких принципів державної регуляторної політики як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Враховуючи вищезазначене АРВ потребує доопрацювання з метою приведення до вимог Методики.

Додатково повідомляємо, що при підготовці Експертного висновку до Проекту постійною комісією Войнівської сільської ради з питань планування, бюджету та фінансів не зазначені дати оприлюднення повідомлення та проекту регуляторного акта, що не дає можливості підтвердити додержання розробником Проекту принципу прозорості та врахування громадської думки - відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд

регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності..

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Войнівської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Войнівської сільської ради на 2018 рік» відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
Служби України

К.М. Ляпіна